

РЕШЕНИЕ

№ 5419

гр. София, 17.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIV КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 17.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Жилова

**ЧЛЕНОВЕ: Анета Юргакиева
Мая Сукнарова**

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Вихра Попхристова, като разглежда дело номер **10692** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мая Сукнарова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.285, ал.1, изр.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Образувано е по касационна жалба от К. Р. К., понастоящем в затвора в [населено място], подадена чрез адв. И. Ю., срещу решение № 8375 от 12.06.2024г., постановено по адм. дело № 11080/2023 г. от Административен съд – София град, първо отделение, 43-ти състав. Решението се обжалва в частта му, с която искът на касатора против Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” (ГДИН) с правно основание чл.284, ал.1 от ЗИНЗС за сумата над уважения размер от 3 285 лева до пълния претендиран размер от 20 000 лева е отхвърлен.

Касационният жалбоподател счита, че обезщетението за претърпените неимуществени вреди не е определено съобразно принципа за справедливост и уважената сума от 3285 лева е в крайно занижен размер. Иска се отмяна на решението в обжалваната му част и произнасяне по същество, с което предявеният иск да бъде уважен в пълен размер. Претендира се присъждане на разноски.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” в представен по делото писмен отговор и в открито съдебно заседание чрез юрк. Е. Д. изразява становище за неоснователност на касационната жалба. Счита, че исковата претенция се основава на лоши битови условия, дължащи се единствено на наличие на дървеници, което

следвало да бъде съобразено при определяне на размера обезщетението. Посочва, че пълният размер на обезщетение в най-новите решения на ЕСПЧ бил неприложим, доколкото същият касаел кумулативен ефект от различни оплаквания при изтърпяване на наказанието, какъвто настоящият случай не бил.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба. Счита, че обжалваното решение като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено.

Административен съд - София град, 14-и касационен състав, намира касационната жалба като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт и в срока по чл.211, ал.1 от АПК за процесуално допустима.

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна.

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по искова молба, предявена от К. Р. К., изтърпяващ наказание лишаване от свобода в затвора в [населено място], срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Претендира се заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 20000 лв., за периода от 21.06.2017 г. до 21.06.2020 г., настъпили в резултат на лоши битови условия. Изложените в исковата молба оплаквания са за това, че ищецът е настанен в спално помещение с множество дървеници, които денонощно го лазели и хапели, поради което същият не можел да си почива и да спи пълноценно. В исковата молба се твърди също, че здравето на ищеца е разрушено, тъй като получил обриви, търпял болка, развил депресия, паникатаки, тревожност, чувство за безизходица и безнадежност. Сумата се претендира заедно със законна лихва за забава от началото на увреждането до окончателното ѝ изплащане.

С обжалваното решение съдът е уважил исковата претенция за сумата от 3285 лева и е отхвърлил същата за разликата до пълния предявен размер от 20 000 лева. За да постанови този резултат, е приел, че исковата претенция, макар и заявена като такава от лоши битови условия, се основавала единствено на наличието на дървеници. С оглед презумпцията по чл.284, ал.5 от ЗИНЗС съдът е приел за доказани претърпените неимуществени вреди в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с условията на изтърпяване на наказанието в нарушение на чл.3 от ЗИНЗС. Пълният размер на обезщетенията в най-новите решения на ЕСПЧ е преценил като неприложим, тъй като случаят не касаел кумулативен ефект от различни оплаквания при изтърпяване на наказанието, а единствено оплакване от наличието на дървеници. Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно. Първоинстанционният съд е събрал относимите за правилното решаване на спора доказателства в съответствие с чл.284, ал.3 от ЗИНЗС и ги е обсъдил в тяхната взаимна връзка.

Взимайки предвид обстоятелството, че исковата претенция е предявена само поради наличие на дървеници, настоящият съдебен състав намира, че първоинстанционният съд правилно е определил обезщетение в размер на 3285 лева.

Съгласно разпоредбата на чл.52 от ЗЗД, размерът на обезщетението за претърпените неимуществени вреди се определя по справедливост. Понятието „справедливост“ е морално-етична категория и включва съотношението между деянието и възмездие. Установената съдебна практика непротиворечиво приема, че „справедливост“ не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики, за да се намери паричният еквивалент на

необходимото и дължимо обезщетение. Следователно размерът на обезщетението като паричен еквивалент на причинените неимуществени вреди следва да бъде определен при съобразяване характера, вида, изражението и времетраенето на претърпените вредни последици, ценността на засегнатите нематериалните блага и интереси и при отчитане икономическия стандарт в страната към момента на увреждането, така, че обезщетението да не бъде средство за неправомерно обогатяване.

Настоящата съдебна инстанция намира, че първоинстанционният съд, изхождайки от конкретно събраните в хода на процеса доказателства, правилно е изтъквал както разпоредбите на закона, така и практиката на ЕСПЧ за характера на увреждането, степента на причинените страдания и техния интензитет, както и вредните последици, въз основа на което е определил справедлив размер на дължимото обезщетение.

По изложените съображения обжалваното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.2, изр.1, предл.1 от АПК, Административен съд – София град, 14-и касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 8375 от 12.06.2024г., постановено по адм. дело № 11080/2023 г. от Административен съд – София град в обжалваната му част.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: